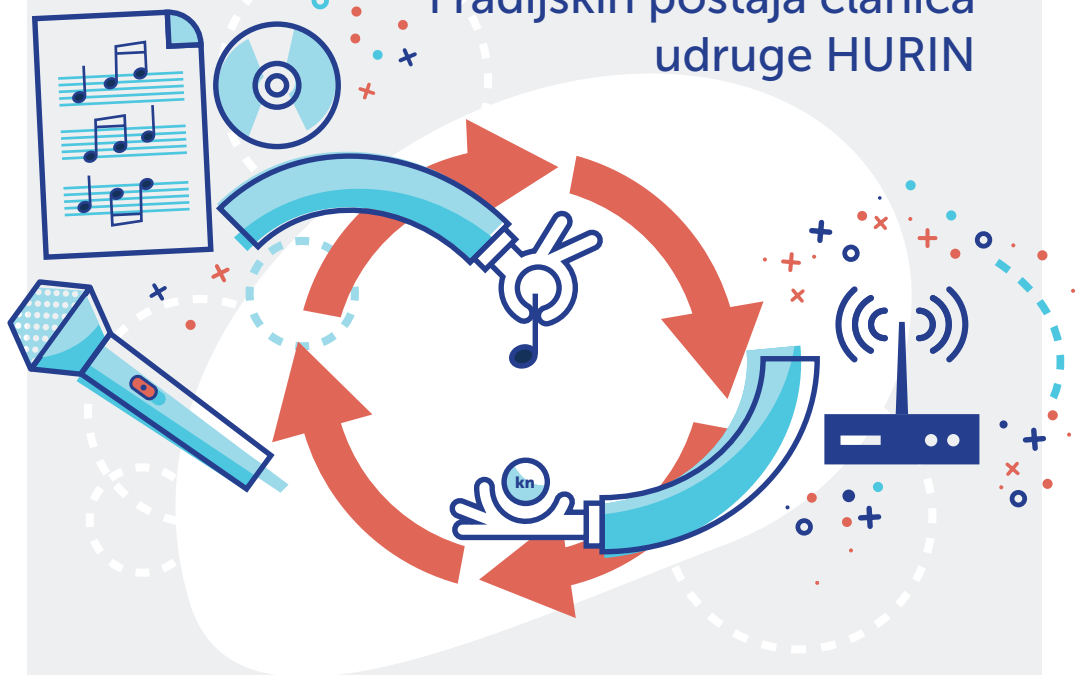


# GLAZBA i RADIO

Poslovni odnos glazbenih  
udruga HDS, HUZIP i ZAPRAF  
i radijskih postaja članica  
udruge HURIN



**HDSZAMP**  
*Glas autora!*

**ZAPRAF**

**huzip**

## GLAZBA JE PRIVATNO VLASNIŠTVO ONIH KOJI JU STVARAJU

Glazbena djela privatno su vlasništvo onih koji su ih stvorili. Iako glazba nema svoj fizički oblik i nemoguće ju je fizički zaštititi od neovlaštenog korištenja, kao i kod stvarnog prava vlasništva, i za korištenje ovoga vlasništva potrebno je imati odobrenje vlasnika i platiti određenu naknadu. Naime, **iza svakog glazbenog djela stoje sati i dani rada i truda, školovanje, talent, investicija u instrumente i opremu itd. glazbenika – malih poduzetnika – ljudi koji kao i svi drugi žele živjeti od vlastita rada i talenta**, a pravedno vrednovanje njihovog rada bi im to i trebalo omogućiti.

Dakako, ukoliko se djela ne koriste ne postoji niti obaveza plaćanja naknade. Međutim, **glazbena djela čine okosnicu programa radijskih postaja te glazbu možemo opisati i kao osnovni**

repromaterijal radijskih postaja koje njenim emitiranjem, između ostalog, privlače slušatelje i ostvaruju svoje poslovanje.

### autori, izvođači, diskografi



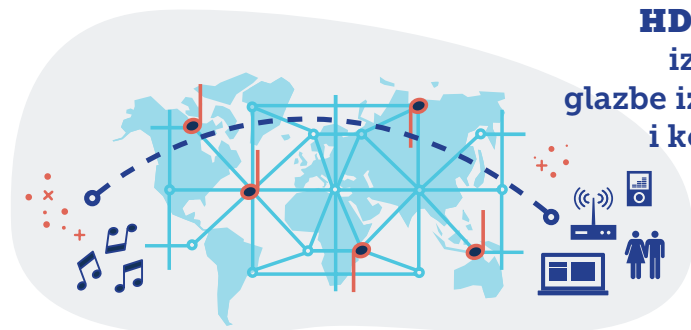
**korisnici**

## UDRUGE - MOST IZMEĐU GLAZBENIKA I KORISNIKA NJIHOVIH DJELA

U svijetu je sredinom prošlog stoljeća osmišljen i zakonski uređen globalni sustav kolektivnog ostvarivanja prava. Kroz njega i specijalizirane udruge, autori i nositelji drugih prava svoja prava ostvaruju diljem svijeta, a **korisnici na jednom**

mjestu mogu za jednu vrstu prava pribaviti odobrenje za korištenje cjelokupnog svjetskog glazbenog repertoara i imati pravnu sigurnost da **sva djela koriste uz suglasnost njihovih vlasnika.**

### HDS ZAMP - most između vlasnika glazbe iz cijelog svijeta i korisnika glazbe u Hrvatskoj



## SVA PRAVA ZA GLAZBU U HRVATSKOJ DOSTUPNA NA JEDNOM MJESTU

U Hrvatskoj su udruge nositelja prava na glazbi: HDS (pravo autora, skladatelja, tekstopisaca i aranžera), HUZIP (pravo umjetnika izvođača) i ZAPRAF (pravo proizvođača fonograma) otišle i korak dalje i uvele i u svijetu rijetku praksu. U Hrvatskoj se na jednom mjestu, u HDS ZAMP-u, u jednoj proceduri i u jedinstvenom ugovoru za sva prava na glazbi pribavlja potrebno

odobrenje. Time je upravo korisnicima značajno pojednostavljeno pribavljanje odobrenja i postupak ugovaranja naknada ali i omogućene značajno povoljnije naknade nego li drugdje u svijetu, pa čak i u našoj regiji. Naime, u drugim državama korisnik glazbenih djela mora ishoditi zasebnu dozvolu od svake udruge nositelja prava, te svakoj od udruga platiti i odgovarajuću naknadu.



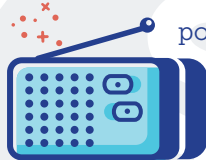
## HRVATSKE NAKNADE NIŽE OD PROSJEČNIH EUROPSKIH NAKNADA

Tako su naknade za emitiranje glazbenih djela putem radio postaja u RH znatno ispod svjetskih standarda, a već više od 20 godina su na snazi kroz dogovorene ugovorne uvjete između krovnih udruga radijskih postaja i udruga nositelja prava na glazbi. Trenutno važeći ugovor s krovnom udrugom postaja HURIN na snazi je od 2010. godine.

Njime su se i udruge radijskih postaja i glazbene udruge svih nositelja prava na glazbi, usuglasile oko **iznosa konačne naknade od 8% od prihoda za sve tri vrste prava** (uz mogućnost primjene stalnih popusta od 10% na uredno plaćanje i 10% na pravovremenu dostavu podatka o korištenim djelima).

### Studija Ekonomskog instituta, Zagreb:

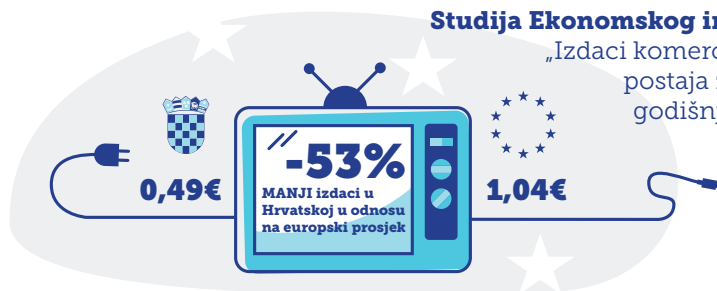
„Cijena autorskog prava za radijske postaje u Hrvatskoj **44% manja** od prosječne europske“



To je pokazala i studija Ekonomskog instituta iz Zagreba: cijena autorskog prava za komercijalne radijske postaje kod nas je **za 44,1% manja od prosječne cijene!**

Osim toga, glazbene su udruge tada voljno i u dobrim partnerskim odnosima s postajama ugovorile da će se do iznosa zbirne naknade od 8% od prihoda doći postupno u razdoblju od 10 godina, a primjenom dodatnih velikih popusta koji bi se svake godine smanjivali za 0,5%. **Ti su popusti u**

**startu omogućili postajama plaćanje naknade u iznosu od tek 2,6% od prihoda, a smanjivanjem popusta ona je za svaku godinu trebala za 0,5% biti bliža ciljanoj ugovorenoj naknadi od 8% od prihoda.**



## PARTNERSKI ODNOS I FAIR PLAY

Osim tog ustupka glazbenih udruga, **u godinama gospodarske krize u RH postajama su uvjeti plaćanja dodatno olakšani, a na teret samih autora i vlasnika ostalih prava na glazbi (koji su također prolazili kroz istu tu krizu, i sa znatnim smanjenjem prihoda) pa je tako zbirna naknada ostala na jedva 4,5%**. Budući da ukupni prihod radijske industrije raste u odnosu na recesijsko vrijeme, a evidentan je i oporavak tržišta, predstavnici hrvatskih glazbenih udruga



započeli su pregovore s predstavnicima HURIN-a o daljnjoj primjeni ugovora za korištenje glazbe kako bi se „krizni uvjeti“ ukinuli te **prema ugovorenom nastavilo smanjivanje popusta za 0,5 % godišnje.**

Hrvatske glazbene udruge, koje kroz zajednički sustav ostvaruju većinu svojih prava, uvijek pomno prate prilike na tržištu i s krovnim udrugama korisnika glazbe u javnosti njeguju višegodišnju suradnju. Tako su i **za većinu naših naknada**

**u Ekonomskom institutu, Zagreb provedena istraživanja o njihovoj visini, posebice u odnosu na naknade u EU. Sva su ta istraživanja javno dostupna** na stranicama Službe HDS ZAMP [www.zamp.hr](http://www.zamp.hr)

**HDSZAMP**  
*Glas autora!*

**ZAGRAF**

**huzip**